

הצנחנים ממשיכים לבכות

רבים בציונות הדתית ממשיכים להחרים את הזרם הרפורמי ולנדות אותו, אף שעבר מהפכה של ממש. זו גישה שאבד עליה הכלח

מקור ראשון | ישראל הראל | 7/2/2016 7:17 תגיות: [י"ג י"א](#), [י"ג י"א](#), [י"ג י"א](#)

הכותל המערבי שוחרר לפני יותר מ-48 שנה בידי הצנחנים, רובם ככולם חילונים גמורים. תמונות ממעמד השחרור, כמו גם קלטות (ומקאמה מרגשת-מעצבת של חיים חפר), מעידות שהצנחנים בכו. במהלך השנים השתלטו החרדים על רחבת הכותל, והפכו אותה למקבץ בתי תפילה לא אסתטיים. כשהמשחררים פקדו את האתר, הם הרגישו בו זרים וחרגים. התוצאה היא שמי שהיו מוכנים להשליך נפשם מנגד למען שחרורו, אינם מתקרבים אליו עוד.

נשות הכותל ברחבה צילום: הדס פרוש/פלאש 90

השבוע, לאחר שנים רבות של לחצים ציבוריים ומשפטיים, החליטה הממשלה שלמען אלה שאינם שייכים לזרם שהשתלט על הכותל תוקם, הרחק מהרחבה ששוחררה בתשכ"ז, רחבה "חופשית", "מעורבת". ההחלטה אמנם מוצגת כניצחון המערערים על הבלעדיות החרדית, אולם האמת - שגם היא סיבה לבכי - היא שהניצחון המוחלט הוא של החרדים. זהו גם ניצחון - ואוי לאותו ניצחון - של גורמים בציונות הדתית שבהדרה של "האחר", גם זה המחפש את קרבתם, אימצו את דרכי ההתקפדות של החרדים.

גם נגד כבשת הרש שבה זכו התנועות המוחרמות **מציגים החרדים מחאה**, ומנהיגיהם קובעים שהקצאת החלקה הנידחת, הרחוקה פיזית ותודעתית מהמקום שהתקבע באתוס הלאומי כמרכזו של הכותל, היא בבחינת חילול הקודש. עם זאת, בפועל הם חוגגים ניצחון אידיאולוגי: החלטת הממשלה מנציחה את

מעמד הכותל, הפעם גם מבחינה ממלכתית, כאתר דתי - ולא לאומי. לאידיאולוגיה החרדית, המתבדלת, זהו כאמור ניצחון מובהק, אולם לרוב הגדול של בני העם - ובהם לרוב הגדול של הדתיים-לאומיים שהכותל יקר להם גם מבחינת משמעותו הלאומית - זהו הפסד צורב.

על כך, ועל תחומי הדרה נוספים, יש חשבון לי נוקב עם הגורמים בציונות הדתית שמובילים - ולצערי בהצלחה - את מגמת ההפרדה וההסתגרות, גם ביישובים הקהילתיים ביהודה ושומרון - דבר שפוגע פגיעה אנושה ביכולת ליצור רוב דמוגרפי חוסם שבכוחו לסכל כל אפשרות של עקירה בעתיד. המטרה של היהדות הדתית-לאומית, על פי מה שקבעה לעצמה כשהצטרפה לתנועה הציונית, הייתה להיות מחנה מגשר בין כל חלקי העם. בפועל, מאז שגורמים מובילים בתוכה החלו להיגרר אחר החרדים, היא הולכת ומסתגרת, כמו החרדים.

[« הירשמו למהדורה המרכזית וקבלו כל יום ב-15:00 את הכותרות הכי מעניינות »](#)

Like

- כל התכנים הכי מעניינים - בעמוד הפייסבוק שלנו

נשות הכותל צילום: יחסי ציבור נשות הכותל

הרחקת כלל ישראל ממרכזו של הכותל הנוכחי למקום נידח בשולי הכותל הדרומי היא רק אחד הסממנים לכך. במקום להיאבק על שמירת הכותל כמקום מפגש לכלל ישראל, ולא רק כמקום תפילה, רבים מרבניו של מחנה הציונות הדתית נתנו יד להפקעתו מיעדו הלאומי ולהפיכתו למקום שרבים בעם - אולי אף הרוב שבו - אינם מגיעים אליו משום שאינם מתחברים עם התכנים והמראות שמתחוללים ברחבתו.

בעבר הייתה החרמת הרפורמים מוצדקת. הם לא שללו התבוללות, והכשירו נישואי תערובת ושאר תופעות חריגות שגרמו לנזקים אדירים לעם. בעשרות השנים האחרונות, כששורות העם בחו"ל החלו

להידלדל, קיימת בקרב רבים מהם חרטה אמיתית.

כדי למנוע את המשך ההתבוללות הם הקימו, כמו האורתודוקסים, מערכת של בתי ספר יומיים, וחלק לא מבוטל מרבניהם שוללים נישואי תערובת. זאת ועוד: התנועה ששללה את הציונות לא פחות מהחרדים הכריזה על עצמה לפני כשני עשורים כתנועה ציונית. זו מהפכה של ממש, אך רוב רבני הציונות הדתית, ובעקבותיהם צאן מרעיתם, ממשיכים לנדוד אותם, ולא רק מתוך בורות. עם החילונים הם מקיימים – טוב שכך – שיח ושיג ומארחים אותם בבתיהם ובקהילותיהם, אולם את הרפורמים, שהתקרבו מאוד לקונסרבטיבים, והאחרונים לאורתודוקסים, הם ממשיכים להחרים.

תהא אשר תהא הסיבה - דתית, פוליטית, פסיכולוגית, תחרות על משאבים או על מעמד - להפניית העורף הזו, מבחינת האינטרס היהודי הכללי ובמיוחד בתפוצות, זו גישה שאבד עליה הכלח. הגיע הזמן שאלה שאינם מפסיקים לדבר, ובדרך כלל בזעף, בשם "כלל ישראל", יתחילו להיפתח כלפי כלל זה, לקרבו ולהאיר לו פנים. עם השנים יהיה שכר לפתיחות ולהארת הפנים - גם דתי, גם לאומי וגם אנושי.
